

НАЦИОНАЛЕН АКАДЕМИЧЕН ТЕАТЪР "ИВАН ВАЗОВ"

ЗАСЕДАНИЕ НА ДИРЕКЦИОННИЯ СЪВЕТ

София, 28 февруари 1978 година

С Ъ Д Ъ Р Ж А Н И Е

ДНЕВЕН РЕД	3 стр.
ПРИСЪСТВУВАЩИ	4
ОТКРИВАНЕ	
предс. з.д.к. Дико Фучеджиев	4
ПЪРВА ТОЧКА	
ДОКЛАД	
Александър Григоров	5
ИЗКАЗВАНИЯ	
нар. арт. проф. Филип Филипов	16
засл. арт. Енчо Халачев	18
Крикор Азарян	21
Банчо Банов	22
Кръстьо Мирски	22
Николина Лекова	22
ЗАКЛОЧИТЕЛНО ИЗКАЗВАНЕ	
предс. з.д.к. Дико Фучеджиев	23
ВТОРА ТОЧКА	
ДОКЛАД	
Александър Григоров	26
ИЗКАЗВАНИЯ	
Енчо Халачев	28
Филип Филипов	28
ТОЧКА ТРЕТА	
предс. Дико Фучеджиев	29
ЗАКРИВАНЕ	
предс. Дико Фучеджиев	30

НАЦИОНАЛЕН АКАДЕМИЧЕН ТЕАТЪР "ИВАН ВАЗОВ"

ЗАСЕДАНИЕ НА ДИРЕКЦИОННИЯ СЪВЕТ

Стенографски протокол

София, 28 февруари 1978 година

/Открит в 13,05 часа/

- o -

Д Н Е В Е Н Р Е Д

1. Подготовка на турнето в Москва.
Докладва др. Григоров.
2. Програма за месец март.
3. Разни.

- o -

ПРИСЪСТВУВАТ:

з.д.к. Дико Фучеджиев - председател
Александър Григоров
нар. арт. проф. Филип Филипов
Николай Николаев
Георги Бакърджиев
Крикор Азарян
Антония Каракостова
Кирил Неделчев
засл. арт. Николина Лекова
з.а. Енчо Халачев
нар. арт. проф. Кръстьо Мирски
Александър Панков
Банчо Банов

ОТСЪСТВУВАТ:

Владимир Карамихов
засл. арт. Сава Хашъмов
нар. арт. Любомир Кабакчиев
засл. арт. Виолета Гиндева

- 0 -

О Т К Р И В А Н Е

ПРЕДС. З.Д.К. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Откривам заседанието на дирекционния съвет.

За днес имаме три точки:

1. Подготовка на турнето в Москва. Докладва др. Григоров

2. Програма за месец март.

3. Разни.

Имате ли някакви въпроси за включване в дневния ред?

Няма.

По

ПЪРВА ТОЧКА

има думата др. Григоров, който трябва да докладва сбито за работата, извършена в Москва, за основните полжения, които съдържа протоколът, подписан между нашия театър и Госконцерт, и за останалите въпроси, свързани с пътуването: групата, пропагандата, рекламата и т.н., датите на отпътуване и пр.

Д О К Л А Д

АЛЕКСАНДЪР ГРИГОРОВ: Аз ще направя точно така информацията, като се придържам към протокола, който беше сключен като официален документ по време на разговорите ни с представителите на Госконцерт.

Един от основните въпроси, с който започва протоколът, е съставът на театъра. Ние знаехме предварително от тука, от комитета ни беше съобщено, че трябва да се движим в рамките на 90 души. На нашата молба да се увеличи бройката Госконцерт отговори със съгласие да станат 100. При един допълнителен опит още малко да се завиши тази бройка, разбрахме, че няма смисъл да настояваме и така остана отбелязано в протокола - че съставът на театъра трябва да се вмести в цифрата 100.

Аз веднага искам да направя едно сравнение с гостува-

нето в Белград не защото това е една норма, за която можем да кажем, че е нормална - това, което беше в Белград, но за едно съпоставяне.

В Белград трябваше да пътуваме с две пиеси, пътувахме с две пиеси и имахме възможност да изпратим 135 души. Сега към тези две пиеси се прибавя още една - "Дипломати" - и бройката е намалена от 135 на 100 души, откъдето произлизат редица затруднения...

ПРЕДС. З.Д.К. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Другарю Григоров,

Искам да те прекъсна още в началото. В Белград ходиха на екскурзия най-малко 35 души на държавни разноски и тука трябва да се разберем. Аз затова взех списъка на МХАТ. В този списък присъствуват 83 души, от които 53 души са актьори и останалите са технически персонал. В нашата група актьорите са 47 души. Недей започва погрешно своя доклад.

АЛЕКСАНДЪР ГРИГОРОВ: Ама аз може би ще го кажа това, другарю Фучеджиев.

ПРЕДС. З.Д.К. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Видях какво казваш. Ще престанете с тези неща, с които ме нервирате постоянно. Затова и хората не са съгласни. Не можахте ли да разберете това нещо! МХАТ идва в България с 83 души, а ние искаме да отиваме с 146! Не разбрахте ли за какво става дума? Не разбрахте ли защо не искат да преговарят изобщо.

Продължавай.

АЛЕКСАНДЪР ГРИГОРОВ: И така съставът е от 100 души, което е отразено в протокола.

Ще бъдем настанени в хотел от първа категория. Това е най-висшата категория, който съществува там. Нашето желание да бъдем в хотел "Русия" се прие без да е отразено в протокола.

Ще се осигури апаратура за синхронен превод.

Необходимата пропаганда и агитация ще бъде извършена. Ще издадат програма и афиш. Ще се организира и ще се проведе пресконференция, датата на която не беше уточнена. Предполагам, че това ще бъде най-удобно да стане на 4-и, тъй като се предвижда на 3 април да пристигнат двама души от театъра, които да проведат пресконференция. Затова предлагам да се проведе на 4-и, т.е. два дни преди първия спектакъл, който е на 6-и. По-нататък ще се спра точно на графика на репетициите и представленията.

Размерът на дневните пари нормално е в рамките на 8 рубли на ден и за една част от колектива - народни и заслужили артисти и ръководство - 26 души със завишен размер 10 рубли.

За сметка на съветската страна е заплащането на хотела и пътуването на колектива от Москва до София, както и транспортирането на товарния багаж от Москва за София.

Приложена е и една пресектопрограма за културната програма по време на гостуването на театъра, тъй като ще има възможност някои състави по някое време да им бъде предложено да видят интересни неща, културни мероприятия, да има срещи, разглеждане на града и т.н. Тази програма е при Вас, другарю Фучеджиев, и тя е един проект, по който ние нямахме възражения. Може би допълнително ще се направят някои изменения от страна на домакините.

До края на тази седмица трябва да бъде предаден списъкът на пътуващите в групата - условие, както изрично беше подчертано за да могат да ни гарантират запазването на местата в хотела, тъй като запазването става срещу представяне на списък, а не само на бройката.

Току що бяха получили в Госконцерт една специална нова

инструкция за противопожарните изисквания и поради това половината едва ли не от нашите протоколи са заети от изискванията на противопожарната сигурност. Ние предполагахме, че това нещо ще го изпълним, без да се спирам на подробностите. Но дори забраняват и пушенето на цигари. Ще видим как на място ще бъдат решените тези въпроси.

ОБАЖДАТ СЕ: Каде е забранено пушенето?

АЛЕКСАНДЪР ГРИГОРОВ: На сцената на театъра.

НАР.АРТ. ПРОФ. КРЪСТЪО МИРСКИ: Няма спектакъл, в който да не пушат.

АЛЕКСАНДЪР ГРИГОРОВ: Няколко думи относно сцената преди да ви докладвам за графика. Сцената дава възможност – предполага че др. Панков ще допълни...

ПРЕДС. З.Д.К. ДАКО ФУЧЕДИЕВ: Тези въпроси няма да ги обсъждаме. Това са технически въпроси.

АЛЕКСАНДЪР ГРИГОРОВ: Добре. Ще кажа само, че сцената дава възможност да се изнесат трите постановки, разбира се с известни малки, незначителни компромиси и приспособления, които трябва да се подготвят от тук.

Заедно с това беше дадена възможност от съветската страна преди всеки нов спектакъл да разполагаме с един ден за подготовка, главно техническа, и преустройство на допълнителния подиум, който са направили впоследствие в МХАТ, както и за демонтиране и монтиране на някои редове от салона.

Графикът е следният:

На 3 април пристигат двама души в Москва, които ще бъдат натоварени със задачата да проведат пресконференцията. Както казах вече, предложението ми е това да стане на 4-и и ние трябва да го съобщим това нещо като наше становище тези дни.

На 4 април пристига техническата група на театъра в състав от 27 души начело с Панков.

На 5 април пристига основната група от 71 човека и ще се извършат съответните формалности по митническия преглед. Този ден ще се използва за монтировка и въобще подготовка на "Дипломати" - целия ден.

На 6 април е първият спектакъл, като след обед ще има репетиция с актьорите от 3 часа и вечерта спектакъл.

На 7 април е вторият спектакъл.

Официалният спектакъл ще бъде на 6 април - първото представление на "Дипломати".

8 април е ден за техническа подготовка.

На 7 април е вторият спектакъл на "Дипломати" без да се провежда нищо друго преди това. Предполагам, че сцената ще ни бъде оставена демонтирана и ние ще имаме възможността направо вечерта да изнесем спектакъла.

На 8 се подготвя декорът и всички необходими технически съоръжения за спектакъла "Деца на слънцето".

На 9-и сутринта от 11 часа ще бъде пълната репетиция с актьори, другарю Филипов.

На 10-и е вторият спектакъл на "Деца на слънцето". Повтаря се същото. Няма да има на сцената нищо друго освен ако не се окаже необходимо на място да се извърши нещо допълнително.

На 11 целият ден е предвиден за монтаж на "Големанов".

На 12 и 13 април - спектакли на "Големанов", като репетицията на "Големанов" ще бъде след обед от 15 часа.

На 14 април сутринта рано с първия съветски самолет - със съветски самолет, тъй като те осигуряват средствата за връщане и могат да осигурят само техни самолет - в 8 часа сутринта

ще пътуваме обратно за София. Ще излети целият състав, като само една група от техническия състав - около 24 души - ще останат да натоварят багажа, колите за заминаването и те един ден по-късно ще си дойдат.

Това е графикът в общи черти.

На базата на този график ще бъде съставен подробен график по часове за всяка дата. Сега още не е направен такъв подробен график. От момента на тръгването до момента на връщането ще бъде направен подробен график. Това ще бъде направено в следващата седмица, като ще ви бъде представен също тука.

Пропуснах да кажа по отношение на хотела, че ще бъдат настанени в единични стаи същите тези народни изаслужили артисти и ръководството, които ще получат и съответно по-голям размер дневни пари. Останалите членове на колектива ще бъдат настанени в стаи с по две легла.

Това е в общи линии.

ПРЕДС. З.Д.К. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Транспортът?

АЛЕКСАНДЪР ГРИГОРОВ: По отношение на транспорта се наемат коли от Международния транспорт, който ще тръгне на 29 март с оглед да има 6 дни за пътуване и един ден резерв.

ПРЕДС. З.Д.К. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Това е уредено?

АЛЕКСАНДЪР ГРИГОРОВ: Уредено е.

Уредено е и връщането със съветски транспорт.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Съставът на групата по бройки от рекапитулацията.

АЛЕКСАНДЪР ГРИГОРОВ: Съставът на групата по бройки е такъв:

директор - 1

заместник-директор - 1

артисти, участващи на принципа на първия състав само -
41.

Но тука се получава почти пълният състав, пълната група
и на втория състав изпълнители с изключение на две актриси, кои-
то не са предвидени в бройката на артистите.

Преводач - 1

Режисьори - 2

Помощник-режисьори - 2

Суфлър - 1

Аз предлагам 1 художник да се включи другарю Фучеджиев,
тъй като няма да бъде възможно без художник

Драматург - 1

Балетът на "Големанов" - 6 души

Организатор, отговорник, участващ в миманса и диспе-
чер - 1.

Ръководител на миманса и участващ в масовките - 1.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Кой имаш пред вид на тези места?

АЛЕКСАНДЪР ГРИГОРОВ: На тези места предвиждам Сашка Мари
нова и Христина, които ще бъдат натоварени с допълнителни орга-
низационни задачи, тъй като няма редица други лица, които друг
път са поемали тези функции.

Завеждащ постановъчната част - 1

Технически състав - 29 души. Това е една рекапотулация,
която ние бяхме пригответили малко по-рано, но тук може би трябва
сега да се помисли за известно коригиране на тази бройка по от-
ношение на няколко служби. Аз след това ще ги кажа.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Предложение.

АЛЕКСАНДЪР ГРИГОРОВ: Това е един машинист.

И особено сложен е въпросът с гримьорките. Не с гримьо-

рите, а с гримборките. Предвидено е в рекапитулацията на техническия персонал да има трима души гримбори - един мъж и две жени. Аз не знам дали е възможно въобще без мъж да се пътува, Сашо Панков, Не е възможно.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Какво предлагаш?

АЛЕКСАНДЪР ГРИГОРОВ: Предлагам да се помисли за още една гримборка.

Има сериозно възражение от страна на осветителите за неопределена бройка, но моето мнение е, че трябва да се запази броят от 5 души и повече да не се слагат.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: За какви атриси ставаше въпрос от втория състав?

АЛЕКСАНДЪР ГРИГОРОВ: От втория състав ставаше въпрос за Стефка Кацарска и Райна Каназирева.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Бройката без художника масовка на "Дипломати" е 10.

АЛЕКСАНДЪР ГРИГОРОВ: 10. Но вече с тези увеличения аз виждам, че трябва да има едно преустройство на масовката при "Дипломати" и използване на актьори от другите две постановки, за да можем да се вместим именно в тази цифра.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Т.е. на колко да слязат хористите?

АЛЕКСАНДЪР ГРИГОРОВ: Аз бих предложил, но има и други предложения, въобще хористи да не пътуват.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Кажете колко предлагаш, Григоров. Кажете пет души.

АЛЕКСАНДЪР ГРИГОРОВ: Има предложение, аз не го правя това предложение, но нека да се счита, че аз го правя, некомпетентно, защото не познавам нещата, не знам, може би много ще сгреша тука ще катаж специалистите, аз не съм специалист, въобще излиза

нето да бъде маркирано и песента да се изпълнява на запис, ако това евъзможно. Ако не е възможно, 6 души хористи и 4 бройки, които да покрият именно тези 2-3 увеличения, за които преди малко споменах.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Имам още един въпрос, свързан с пропагандата.

Другарко Каракостова, за какви афиши ставаше въпрос тук-ка? За "Големанов" ли беше?

АНТОНИЯ КАРАКОСТОВА: За "Големанов".

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: За къде са те?

АНТОНИЯ КАРАКОСТОВА: Ние трябва да изпратим наши плакати за трите постановки, с които ще гастролираме, които МХАТ иска да разлени около зданието, в което ние ще играем.

За "Големанов" говорих с Огнян Фунев - възможно е да направим отделни лепенки, да не публикуваме плаката наново с "Национален академичен театър".

На "Дипломати" се правят плакатите в момента.

Няма плакат на "Деца на слънцето", който просто е изчерпан и трябва да се направи нов.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Кога ще се изпратят тези плакати?

АНТОНИЯ КАРАКОСТОВА: Не мога да ви кажа.

АЛЕКСАНДЪР ГРИГОРОВ: Тези плакати можем да ги изпратим веднага след като станат готови.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Какво значи това?

АНТОНИЯ КАРАКОСТОВА: Те могат да пътуват и с нас.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: За какво тогава ще ги носим, като ние отиваме там на 5-и и на 6 почват представленията.

АЛЕКСАНДЪР ГРИГОРОВ: Другарю Фучеджиев, може да се зане

сат на 3 април от групата, която отива. Така се практикува и при други театри, които идват при нас. Носят си своя афиш и се разлепва. И без друго няма да го разнесат из града, а само около театъра два-три дни е достатъчно да се покаже.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: За тази работа ние колко пари трябва да платим? Трябва да платим сумата пари за една работа, която според мене е безпредметна. Афишите на "Дипломати" трябва-ше да отидат, когато дойдоха.

АНТОНИЯ КАРАКОСТОВА: На "Дипломати" нямаше плакати.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: А на другите?

АНТОНИЯ КАРАКОСТОВА: "Деца на слънцето" също няма плакат

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Няма готов, но защо не се отпечат навреме?

АНТОНИЯ КАРАКОСТОВА: Не мога да ви отговоря.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: А кой? Аз ли? Литературното бюро, Кираджиева?

АНТОНИЯ КАРАКОСТОВА: На Кираджиева е казано през декември месец.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Антония, Кираджиева е един технически служител. Кираджиева не е човекът, който ще определя начините, средствата и възможностите за пропаганда, извинявай че говоря с тебе, за едно турне в чужбина. Този институт, който се занимава с тази работа, е литературното бюро, заедно с нашия художник-плакатиист. И не сега тука да размахваме ръце за нищо.

Абсолютно безпредметно е ние да носим тези афиши там, когато ние ще отидем на 5-и, ще ги залепят на 6-и, никой няма да ги залепи на 5-и, на 6-и ние имаме първото представление. За какво?! Безпредметна история. Само ще харчим пари и да се намираме на работа.

Много се извинявам, но това е работа на този специален институт в този театър, който трябва отдалеч да мисли за тези работи - за пропагандата, която трябва да се прави, за програмите, за плакатите, за всичко. Това беше последният срок, когато отидоха Григоров и Панков, за да бъдат поставени там, да бъдат занесени.

За пресконференцията предлагам да заминат Енчо Халачев и Георги Черкелов.

Следващият въпрос е за преводачи. В началото беше представено едно предложение за двама души преводачи, на което аз възразих. Така, както другите ходят с един преводач, и ние по същия начин можем да отидем с един преводач.

Получих тука от литературното бюро една записка, че са били водени преговори със Смирнов. Аз казах за Барская, защото не знаех в каква фаза е това и просто не беше моя работа. Аз говорих с вас и ви казах, че мене ме интересува да има осигурен преводач. Това е ваша работа. Защо аз ще се занимавам и ще се интересувам дали това е Смирнов или Барская. И затова казах, писмото го пратих онзи ден на Стойчо Мазгалов, ако не е придвижено, да дойде Смирнов. Нямам нищо против. Но да ми пращате записка, че аз нещо съм объркал вашите работи, много се извинявам! Такова нещо няма. защото това не е моя работа.

Аз още в началото казах - литературното бюро да се заеме и да осигури преводач, разбира се не двама, Това беше корекцията, която аз направих.

Имате думата.

Др. Филипов.

ИЗКАЗВАНИЯ

НАР. АРТ. ПРОФ. ФИЛИП ФИЛИПОВ: Аз искам да изкажа съображения по два въпроса.

Единият е свързан с пропагандата и с тези плакати. Сми-
сълът на едно задгранично турне не е само и единствено чрез вън-
шната разгласа на плакатите да бъдат привлечени зрителите. Това
има и идеологически, национален, пропаганден смисъл. Мисля, че
каквито и пропуски да сме направили, би трябвало, без да се хар-
чат много пари, дори на обикновени плакати, каквито правим за
нас, да се избърза и да бъдат направени и разлепени един или два
дни най-малко преди самите спектакли тези пропагандни материа-
ли и то единствени.

Николай Николаев винаги ми е казвал при разговори между
нас с оглед на живота, който живеем в театъра, и тревогите, които
имаме, че ахилесовата пета е пропагандата около нашия Национален
театър. И неговите тревоги, които са и мои тревоги, са справед-
ливи.

Преди два месеца на мене ми се каза, мисля, че от Кара-
костова, какво ще кажа, ако се направи нов плакат на "Деца на
слънцето". Аз веднага се съгласих и казах, че не искам да го
гледам, просто оставам на тях, на художника и на тях да го напра-
вят.

Ако се пратят плакати, ще бъде много несправедливо да
няма плакат и за "Деца на слънцето".

Това е едното ми съображение.

Другото ми съображение е много по-тревожно. Моля дру-
гаря директор да се помъчи да го разреши, колкото и да е труд-
но. Става въпрос за художника. Художникът на "Деца на слънцето"

при едни нови размери и нова сцена, нови условия, които са много трудни за "Деца на слънцето", тъй като спектакълът е на кръг и той непрекъснато се върти и трябва да се намери начин щото да бъде много сполучливо всичко това. С осветлението той ще има и много нови неща и около декора, да опростяваме някои неща, но те са свързани с една сложност в актьорското поведение и присъствие и в осветлението. Това в никакъв случай не би могло да се извърши без художника.

Дори аз мога да поставя така въпроса. Ако наистина това е невъзможно, а би трябвало изобщо въпросът за художниците да не стои - това разбира се според мене, това е мое мнение и то категорично - защото ще бъде обидно, несполучливо и дори вредно, ако художникът не присъствува на спектакъл, който се играе в чужбина. Това вероятно може добре да се разбере от всеки театрал който присъствува тука. Той би съчувствувал на положението, което ще изпадне единият или другият художник.

Аз не знам кой художник е определен. Обаче не мога да допусна, че такова нещо трябва да се направи.

Режисьорът да отсъствува е по-естествено, но не е така страшно. Но художникът би трябвало да бъде там.

Би трябвало да изкажа и една болка - че винаги, когато става въпрос за такива турнета, от дълго време - близо шест-седем години, когато стане въпрос за спектакъл, който е на Филип-пов, винаги се явяват някакви особени затруднения.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: От колко време?

ФИЛИП ФИЛИПОВ: От пет-шест години. Винаги се явяват някакви затруднения. Аз не казвам, че те сега стават, другарю директор.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Аз затова попитах от колко време

е това.

ФИЛИП ФИЛИПОВ: Не,

Винаги така става, че дори неестествено предпочитание. А такова нещо в театъра не бива да става никога.

Аз сега не знам кой художник е определен, но ми е неестествено това. И лично аз, не знам дали и такова съображение трябва да изкажа, но ако не беше в Москва, аз щях да кажа да не отива спектакълът в такъв случай.

Това са моите съображения.

За всичко друго смятам, че тези, които уреждат нещата, ще се мъчат да ги направят така, че в никакъв случай да не пада тежестта само на едното място.

Това е, което исках да споделя, другарю директор.

ЗАСЛ. АРТ. ЕНЧО ХАЛАЧЕВ: Аз искам да дам едно пояснение по отношение на тази бройка от 10 души за какво енеобходима и защо не може да се съкращава.

Тази бройка включва в себе си целия миманс на театъра. Тези хора ще се преобличат бясно от една картина в друга, тъй като - тука има участници в спектакъла - ние имаме офицери, войници, музиканти, чиновници, охрана на Митхад паша. Всичко това ще се играе само от тези 10 души, които непрекъснато ще се преобличат от картина в картина. Ще играят по пет-шест задачи. Аз така съм ги притеснил, че то просто е невъзможно да се направи с по-малко хора. Т.е. те не играят само хористите и не изпълнява само тази роля за половин минута на сцената, а в течение на целия спектакъл играят в сложна партитура от много други хора, които би трябвало да взема, и вероятно бройката би станала към 30 души. ако трябва по отделно да играят само едно парче - само войници, само офицери, само музиканти, само охрана. Всичко това

ще бъде едно.

Второ, невъзможно е, Сашо, да се запише това нещо и бу-тафорно да се изпълнява, тъй като те минават през залата пеейки и слизайкинадолу и не могат да си отворят устата пред публиката, а да гърми говорителят. Тогава няма нужда от тяхното влизане, а само да се чува някаква песен. Те извършват конкретна дейност на сцената, ритуална, за която се говори, за което участвуват другите дипломати, влизат в диалог с тях и т.н. и т.н. Това са неща, които е невъзможно да се получат.

Това по този въпрос.

По въпроса за художника също искам да взема отношение, както др. Филипov. Мисля че е невъзможно - говоря специално за моите спектакли - нито "Големанов", нито "Дипломати" да се вместят в новата обстановка без присъствието на художника, тъй като "Големанов" се играе на една техника в нашия театър, подиумите са мъртви в МХАТ и всичко трябва да се приспособява наново. Ние знаем колко трудно се е получавало това, когато се е налагало да играем на такива мъртви подиуми в началото.

Освен това в "Дипломати" целият оркестър и редове ще падат в първите редове в залата и трябва да се направи ново приспособление на един спектакъл, който току-що е имал премиерата си и отново трябва да има някакви горе-долу приемливи условия. Аз разгледах условията, за тях няма да говоря, но с големи съображение и компромиси ние ще се вместим в тези условия, които ни се предлагат в това ново решение на сцената.

Така че без художник аз не виждам как може да се направят тези неща. Неговото присъствие се налага не само за да покаже как е било, а как трябва да стане в изменените обстоятелства на новата сценична площадка, на която ще играем.

Така че според мене наистина е наложително художникът да пътува, абсолютно задължително. Никой друг не би могъл да му поеме тези функции.

Третият въпрос, на който искам да се спра, но понеже разбрах от Григоров, че пътуват двата състава с изключение на Стефка Кацарска и Райна Каназирева, което не е фатално, и понеже имаме по две представления на спектакъл, предлагам тогава второто представление да се играе от другия състав, който и без друго ще се намира по това време в Москва. Би било редно да ги включим. Не е редно да ги лишим от тази възможност.

Това са ми съображенията.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Ти кое представление имаш пред вид?

ЕНЧО ХАЛАЧЕВ: Всичките представления ги играем по два пъти. Щом като присъствуват съставите, би било хубаво...

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Ние "Деца на слънцето" нямаме възможност да играем с два състава, понеже Васил Стойчев замества...

ФИЛИП ФИЛИПОВ: Кабакчиев има заместник, но аз съм категоричен да се играе от един състав.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Да, затова и аз казах. "Деца на слънцето" ще се играе един състав.

ЕНЧО ХАЛАЧЕВ: Не, аз за моите предлагам, като казах това нещо.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Аз не знам да има два състава някъде.

ЕНЧО ХАЛАЧЕВ: Как да нямам. "Дипломати" имам и в "Големанов" имам.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: В "Дипломати" кой ще играе!

ЕНЧО ХАЛАЧЕВ: Добре, както решите.

КРИКОР АЗАРЯН: Ще се наложи да повтора някои неща, но взимам отношение, защото се чувствавам като режисьор също задължен да взема отношение, независимо че не става въпрос за мой спектакъл. Става въпрос за художника. Аз също считам, че би трябвало да пътуват и двамата художници. Изхождам от конкретен случай с мой спектакъл в Германия. Поради това, че художникът не беше от нашия театър, аз също пропуснах да изискам той да дойде, пак посъображения за бройки, не дойде и това ни създаде много големи проблеми в Германия, като не беше художникът там при представянето на "От земята до небето".

Затова считам, че тука на всяка цена трябва да се намери някакво разрешение.

За тези пропагандни материали, другарю Фучеджиев, в големите градове дори и да ги занесат много по-рано, те не ги слагат защото почти през пет дни минават и залепват нови пропагандни материали - имам пред вид плакати и афиши. Затова мисля, че няма да е фатално, ако те отидат на 3-и на 4-и се закачат. Става въпрос просто в навечерието на представлението да бъдат сложени оксоло театъра.

И последното, което искам да кажа, е това. Не знам защо се предлага пресконференцията да бъде на 4-и, когато съставът ще отиде на 5-и. Мисля, че театърът би спечелил, ако тази пресконференция стане с едно по-представително тяло от театъра, защото те отдават значение на тези работи, пък и ние отдаваме, и когато теса идвали тука, задават се конкретни въпроси към режисьорите, конкретно към някои актьори, към ръководителя.

В този смисъл, смятам, че колкото и да е напрегната програмата, докато една част репетира или нещо друго, но би могло

да бъде и на 5-я след обед или на 6-я сутринта.

БАНЧО БАНОВ: Аз също смятам като др. Азарян, че пресконференцията трябва да се води от ръководството на театъра. Те много държат на тази работа.

НАР. АРТ. ПРОФ. КРЪСТЬО МИРСКИ: Аз искам да кажа мнението си само за пресконференцията. Считам, че има смисъл да се прави пресконференция един, два, три дена предварително преди спектаклите, не един-два дни. Поне три дни преди спектаклите, за да може това, което се говори на пресконференцията, евентуално да се отрази в пресата, в радиото, по всички тези информационни възможности, които има. Иначе за какво ще се прави един ден преди спектакъла?! Те няма да отразят нищо тогава.

БАНЧО БАНОВ: Тъкмо на другия ден сутринта ще излезе.

ПРОФ. КРЪСТЬО МИРСКИ: Ама не излиза така.

БАНЧО БАНОВ: Точно така излиза.

КРЪСТЬО МИРСКИ: Добре, добре, заблудил съм се. Хубаво.

ЗАСЛ. АРТ. НИКОЛИНА ЛЕКОВА: Аз искам да поставя въпрос на др. Енчо Халачев, понеже явно тука се налага да се увеличи малко бройката с оглед на участието и на художника от "Деца на слънцето", все пак не може ли малко да се намали бройката на певците, като в този миманс, в който те ще участвуват, да участвуват актьорите, които са свободни от другите спектакли.

ЕНЧО ХАЛАЧЕВ: Току-по обясних, но пак ще повторя. Това е сложна партитура, в която те участвуват в много други неща. Трябваше да взема 40 души, за да изпълняват всичко това, ако трябваше да участвуват по отделно. Те имат различни задачи. Това не са само певци. После четирима души не могат да пееят. Те са две разделени групи. Как ще бъде група, която ще бъде от двама души, как ще пее!

НИКОЛИНА ЛЕКОВА: Миманса все пак можешда го подпомогнеш от другите спектакли.

ЕНЧО ХАЛАЧЕВ: Ама то не е миманс. Те си имат определени задачи. Това трябва да се репетира. Трябва точно навреме да се влиза, има да извършва определена задача. Кога ще стане това нещо?!

ЗАСЛ. АРТ. НИКОЛИНА ЛЕКОВА: Аз искам да кажа накрая нещо. Независимо какво ще се реши сега, имаше някакво решение на дирекционния съвет да се сформира комисия, която ще движи практически нещата. Много моля тази комисия по-скоро да се сформира и тя да предложи вече конкретния план за всеки ден. В тази комисия ще влизат хора от ръководството и от обществените организации и специално отсъзния комитет Николай Николаев.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Оперативна група.

НИКОЛИНА ЛЕКОВА: Точно така - оперативна група, която да изработи подробния план, за да няма никаквинедоразумения. Тя да вземе протокола от турнето в Югославия, където се отбелязаха много недостатъци в нашата организация. Да не се повтарят.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНО ИЗКАЗВАНЕ

ПРЕДС. З.Д.К. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Друг някой иска ли дакаже нещо?

Другари, така, както е представена бройката, излизат 98 човека. Плюс двама художници, за които смятам, че на всички става абсолютно ясно, че трябва да участвуват. Стават 100.

ОБАЖДАТ СЕ: Нали единият художник е предвиден? Значи сам още един.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Не е предвиден нито един.

Има претенции за един машинист, за една гримьорка. Т.е. стават 102. Предлагам др. Енчо Халачев да намали с двама души своя миманс и да използва специално за екстремните обстоятелства в Москва двама актьори, които да ангажира отсега, за да можем да излезем от това положение, защото струва ми се тука стана ясно, че повече от 100 души ние не можем да бъдем.

ЕНЧО ХАЛАЧЕВ: Аз предлагам машинист да се поиска от там и гримьорка може да се поиска от там. Това е много по-лесно, отколкото така.

ФИЛИП ФИЛИПОВ: Машинист няма да може да помага от там, защото няма да знае манипулациите. Всяка друга служба би могла да помогне, но машинист не.

ЕНЧО ХАЛАЧЕВ: Гримьорки може да се вземат.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Другарю Халачев,

Не е прилично 10 % от групата да бъдат тези души за миманса - 10, за да не спорим с тебе.

ЕНЧО ХАЛАЧЕВ: Ама какво вършат тези хора.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Аз знам какво вършат. И понеже ти предлагам тука да ги намалиш с двама души, ти отново... Моля ти се, двама души ще бъдат включени от тези младите актьори, които са тук и които ще научат всичко. Недей сега да ме поставяш в положение, в което няма смисъл да се поставяме. Нали разбираш? Престанете с тази ваша упоритост, извън която нищо друго не съществува. Десет души това са 10 % от целия състав. 41 актьори. Това е срамата. И 16 души миманс! които ще си разметнат краката на две места. Съгласен съм, не искам нищо да кажа, но малко да се съобразяваме с положението.

Осем души!

При това положение групата става точно от 100 души.

Значи един машинист, една гримьорка и двама художници.
Двете актриси не се вземат.

Сега да определим

О П Е Р А Т И В Н А К О М И С И Я

която почва веднага да действа и която отговаря за всичко:

Александър Григоров - ръководител

Васил Стойчев - от партийното бюро

Николай Николаев - от съюзния комитет

Сашка Маринова и

Христина Пашева

Имате ли някакви други предложения за оперативната комиси-
сия? Да влязат евентуално и други хора?

НИКОЛИНА ЛЕКОВА: И др. Панков.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Добре, и др. Панков.

За афишите каквототрябва литературното бюро да го напра-
ви.

Пресконференцията - на 5 април.

АЛЕКСАНДЪР ГРИГОРОВ: На 5 април с присъствие на по-широк
кръг хора.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Когато пристигнем ние.

АЛЕКСАНДЪР ГРИГОРОВ: Не зная дали ще го приемат това не-
що.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Ще преговаряте с тях. Ще кажете,
че ние имаме желание да дойде съставът, директорът, ръковод-
ството, актьорите, за да стане представителна пресконференция.
Ако те кажат не. Енчо Халачев и Георги Черкелов. Това е положе-

нието.

Сега да преминем към

В Т О Р А Т О Ч К А
ПРИЕМАНЕ НА ПРОГРАМАТА ЗА МЕСЕЦ МАРТ

Има думата Григоров.

АЛЕКСАНДЪР ГРИГОРОВ: Става въпрос за програмата от 15 до 31 март, която беше забавена поради някои неизвестни неща, турнето и някои други. Затова се предлага сега малко по-късно.

Тя съдържа няколко по-важни моменти:

Това е броят на представленията на "Дипломати" - общо две предпремиерни, премиерета и две след премиерата последователно.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Какво е на 26 март в 10 часа?

АЛЕКСАНДЪР ГРИГОРОВ: Това ще ви кажа след малко, когато мина на въпроса за дневните представления.

Това е съобразено с отпътуването на декора, подготовката товаренето и отпътуването, което е съгласувано с др. Халачев и е приемливо от страна на режисьора.

Ние бяхме предвидили по начало с оглед на нашите задачи по плана през целия март да имаме във всеки неделен ден по едно дневно представление и затова тука не е обявено и сме затруднени да предвидим такова представление, тъй като тези последователни спектакли на "Дипломати" натоварват отделни актьори и ние не можем да намерим пиеса, която да е без поне един участващ в "Дипломати". Това е предпремиерен и премиерен период.

Единствената възможност, която има, е от 10 и 11 часа да се играе "Лес". Но тука е Асен Миланов, който участва в тази

пиеса и трябва да решим дали да играем или да не играем в този ден, а да търсим начин по-нататък в по-благоприятно време да компенсирате това представление, което ни е необходимо.

Предлагам, другарю Фучеджиев, да няма дневно представление на този ден, но да се запази за сметка на това на 19-и от 14 часа "Хъшове", както е предвидено.

Брой на представленията:

"Дипломати" - 5

"Деца на слънцето" - 3. Имам пред вид да бъдат три, а не 2, защото влиза нов изпълнител - Васил Стойчев, за да може да се обиграе този състав.

"Големанов" - 2

"Бяг" - 2

"Лес" - 1

"Унижените и оскърбените" - 1

"Почивка в Арко Ирис" - 1

"Хъшове" - 1 дневно представление

Не се включват за този 15-дневен период:

"Когато гръм удари"

"Домът на Бернарда Алба"

"Тази малка земя"

"Протоколът"

"Всичко в градината"

просто поради краткия период и по-големия брой представления на тези пиеси, с които театърът заминава.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: "Клопка" и "Душана на поета"?

АЛЕКСАНДЪР ГРИГОРОВ: За камерна сцена "Клопка" и "Душана на поета" просто не можем да ги вържем с голяма сцена и няма да се играят в този период.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Добре. Имате думата.

ИЗКАЗВАНИЯ

ЕНЧО ХАЛАЧЕВ: С риска да бъда обвинен, че мисля пак за себе си, смятам, че на 19-и това представление точно пред премиерата не е най-удачното дневно представление, което значи, че репетицията изобщо няма да може да се проведе. В този ден трябва да имам два часа репетиция.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Кога е премиерата?

ЕНЧО ХАЛАЧЕВ: На 25-и е премиерата.

ФИЛИП ФИЛИПОВ: Аз моля когато има "Деца на слънцето", сцената да се дава в 13 часа и да се построява декорът, тъй като имаме много разминавания със сцената в МХАТ. Само технически следобедите да се прави пълна техническа репетиция преди представлението. В 13 часа да се дава сцената.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Трудно ще бъде това, след като сме в навечерието на премиерата на "Дипломати".

ФИЛИП ФИЛИПОВ: На кои дати са "Деца на слънцето"?

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Има една на 16-и четвъртък, на 18-и, събота.

ФИЛИП ФИЛИПОВ: Другарю директор, тогава да се дадат в друг ден следобеди два, в които да можем да направим това нещо.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Това вече е въпрос, който ще го уредите.

ФИЛИП ФИЛИПОВ: Да се знае. Завеждащ постановъчната част знае, и художникът знае.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Представленията на "Дипломати" се провеждат нормално, представлението на "Хъшове" остава и

след обед се осигуряват часове на "Деца на слънцето" за тези репетиции, които иска др. Филипov.

Други?

АЛЕКСАНДЪР ГРИГОРОВ: Могали да кажа нещо, което е свързано и с първия въпрос. Тъй като този обикновен състав на масовитесцени, които тука участвуват в нашите представления, при гостуването в Съветския съюз отпадат, изготвен е един проект-списък за подмяна на подготовката и трябва да се предвидят съответни представления с този състав именно по този начин.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Има ли други въпроси? Няма.

Минаваме към

ТОЧКА ТРЕТА

Другарю Халачев, има ли някакви претенции по художественото оформление на "Дипломати"? Всичко привършено ли е?

ЕНЧО ХАЛАЧЕВ: Не е още. Обещаха ми за 3-и да го видя на сцената.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Панков, имаш ли някакви бележки?

АЛЕКСАНДЪР ПАНКОВ: Има някои нови неща, които за два-три дена ще успеем да ги направим.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: За какви нови неща става въпрос?

АЛЕКСАНДЪР ПАНКОВ: Става въпрос за портала.

ЕНЧО ХАЛАЧЕВ: То е предвидено. Просто не е направено. Няма никакви нови неща. На скиците го има това нещо отбелязано. За други нови неща ли става въпрос?

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: За нови неща ли става въпрос?

ЕНЧО ХАЛАЧЕВ: Не, не е за нови. Твърдя, че не е за нови и ще го докажа. Твърдя, че на скиците е показано.

94

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Днес е 28 февруари. Аз имам тука график, представен ми от др. Панков и от художника Велянов на 24-и, който е нарушен. За това ще си помисля.

Други въпроси има ли?

ЕНЧО ХАЛАЧЕВ: Бих искал също да ми се осигури осветление. На 3-и ще ми се представи декорът и аз не знам още в какъв вид. Вероятно трябва да почна след 3-и осветителни репетиции. Трябва да се предвидят.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Това вече в рамките на вътрешните възможности.

Другарю Григоров, миналата година се занимахме тука с един въпрос за ремонта на музея. Понеже нищо не се чува, а видях долу, че Съюзът на артистите прави нещо в мазето, разтоварва вар и работиха нещо, много те моля след като се завърнем от Съветския съюз, впрочем още преди да заминем този въпрос да бъде изяснен, както бяхте натоварени тука с Бакърджиев струва ми се, и да се придвижи.

АЛЕКСАНДЪР ГРИГОРОВ: Аз мога да кажа какво сме направили. Ние сме направили нещо.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Не, не искам. На следващото заседание ще имаш предвид, че ще трябва да докладвате по този въпрос какво е направено. Разбира се като се каже какво е направено, аз разбирам, че тука ще се прави музей, а не да се обясняваме тука. Както видях, че от Съюза на артистите хората стовариха вар, мазаха, изглежда че направиха долу в мазето някакви неща. Смятам, че ние също имаме възможност.

Закривам заседанието.

/Закрито в 13,55 часа/

СТЕНОГРАФ: /Л. Назов/

ПРЕДСЕДАТЕЛ: /Д. Фучеджиев/